

PROSESSIN ANALYSOINTI JA TÖIDEN VIIMEISTELY

D2 NÄYTTELYSUUNNITTELU

TUNTIKEHYKSEN OSA-ALUE:

PROSESSIN ANALYSOINTI JA TÖIDEN VIIMEISTELY

D2 NÄYTTELYSUUNNITTELU

Kesto: 1 kaksoistunti, 45 min + 45 min

Aihe:

Tilasuunnittelu: Suunnitellaan ja rakennetaan Mutkun oma näyttely.

Tavoite:

Oppilaat ymmärtävät mitä on tilasuunnittelu ja miksi näyttelyitä järjestetään. Tehdään näyttelysuunnitelma, joka pohjautuu oppilaiden omiin mielikuviin Mutkusta. Oppilaat oppivat hahmottamaan tilaa ja sen mahdollisuuksia. Harjoitellaan myös mittasuhteiden hallintaa ja näyttelysuunnittelun perusasioita. Samalla tarkastellaan Mutkun opetuskokonaisuutta kokoavasti omien töiden kautta, analysoidaan omaa oppimista, viimeistellään työt ja asetetaan ne esille.

Tila: Luokkahuone ja muut koulun tilat / mahdollinen muu näyttelytila

Välineet: Datatykki kuvaesitystä varten. Luonnoskirjat ja värejä. Paperia ja kyniä näyttelysuunnitelmien tekemiseen. Siimaa, lankaa, saksia, teippiä ja muita ripustusvälineitä näyttelyn rakentamiseen.

Valmistelut ennen tuntia: Näyttelytilan päättäminen ja sopiminen, jos näyttely järjestetään luokan ulkopuolella. Valmiiden Mutku-töiden kokoaminen ja tunnilla tarvittavien materiaalien esillepano.

Tärkeää! D2 tunnin sisällöt liittyvät olennaisesti edellisellä tunnilla D1 tehtyyn näyttelyjulisteeseen. Opettajan on siis hyvä ratkaista Mutku-näyttelyn tila ja näyttelyn ajankohta jo ennen tuntia D1.

PROSESSIN ANALYYSINTI JA TÖIDEN VIIMEISTELY

D2 NÄYTTELYSUUNNITTELU

TUNNIN KULKU

Kuvaesitys ja keskustelu (15 min)

Luonnoskirjat esiin + omat kynät ja värit

Tutustutaan näyttely- ja tilasuunnitteluun kuvaesityksen kautta. Katsotaan kuvia näyttelyistä ja näyttelytiloista. Keskustellaan siitä mikä on näyttely ja mikä on näyttelyn tarkoitus, miksi näyttelyitä pidetään?

Näyttely on mahdollisuus saada oman työskentelyn lopputulos esille ja muiden arvioitavaksi.

Näyttelyt toimivat myös opettavina kokonaisuuksina.

Näyttely voi auttaa työn markkinoinnissa ja taiteilijan/suunnittelijan tunnetuksi tekemisessä.

Näyttelytilaksi kutsutaan tilaa, jossa näyttely pidetään.

Keskustellaan siitä, millainen on hyvä näyttely?

Voidaan jutella näyttelyistä, joissa oppilaat muistavat itse käyneensä.

Pohditaan, mitä tulee ottaa huomioon näyttelyä suunniteltaessa.

Valitaan näyttelyyn tulevat työt (10–15 min)

Palataan Mutkun eri vaiheisiin ja omiin töihin. Mikä onnistui, mikä ei? Miksi?

Oppilaat pohtivat itse omia saavutuksiaan ja epäonnistumisiaan ja valitsevat parhaat työnsä mukaan näyttelyyn. Jokaiselta oppilaalta valitaan tasapuolisesti saman verran töitä mukaan, tai niin että kaikki ovat tyytyväisiä kokonaisuuteen!

Pieneen näyttelyyn on hyvä vaihtoehto laittaa esille vain yhden kaksoistunnin aikana toteutetut työt, eli kailta samaan aiheeseen liittyvät työt.

Pohditaan koko Mutku-opintojaksoa prosessina: Nyt on siis ideoinnin ja kokeilujen jälkeen valmistettu esineitä ja kokonaisuuksia jotka halutaan esitellä muillekin. **Miten?**

PROSESSIN ANALYYSINTI JA TÖIDEN VIIMEISTELY

D2 NÄYTTELYSUUNNITTELU

Näyttelysuunnittelu (15–20 min)

Tavoitteena on suunnitella näyttely opetuskokonaisuuden aikana toteutetuille töille. Aloitetaan pohtimaan miten työt voisi laittaa esille näyttelytilaksi päätettyyn tilaan. Ideointia auttavat kuvaesityksen näkymät erilaisista näyttelyistä.

Tila on keskeinen ideointia ohjaava tekijä. Pidetäänkö näyttely omassa luokassa, koulun käytävällä vai ehkä pihalla?

Sijoitus ja sommittelu. Miten esineet/asiat sijoitetaan tilaan?

Asetetaanko työt pöydälle, hyllylle, seinälle tai laitetaanko niitä vaikka roikkumaan katosta? Työt voidaan asettaa esille yksin tai sommitella ryhmiin joissa on useamman oppilaan töitä.

Esineet tai esineryhmät on hyvä sijoitella siten, että niiden ympärillä on tarpeeksi tilaa. Näyttelysuunnittelussa on tärkeää huomioida myös oikea **ripustuskorkeus**: Työ ei saa olla niin korkealla tai matalalla, että katsojan on vaikea tarkastella sitä.

Näyttelysuunnittelu voidaan toteuttaa pienryhmissä ja luonnostella luonnoskirjoihin kartta/pohjapiirustus näyttelytilasta, mikäli se on mahdollista. Mietitään yhdessä tilan mittasuhteita kuten korkeutta. Jos tilassa on mahdollista käydä tunnin aikana, voi sinne mennä jatkamaan tuntia, jotta tilaa on helpompi tutkia.

Muistellaan minkälainen tila on ja onko siellä pöytiä, tuoleja, seinätilaa jne.

Tuleeko seinille jotakin? Onko tilaan mahdollista rakentaa näyttelyständejä, joiden päälle esineet asetellaan? (esim. maalatuista pahvilaatikoista)

Mietitään ryhmissä myös miten suunnitelma toteutetaan, eli mitä materiaaleja käytetään, ja mitä kiinnitysvälineitä näyttelyn rakentamiseen tarvitaan.

Lopuksi näyttelysuunnitelmista voidaan valita toteutettavaksi yksi kokonaisuus tai useampia osia esimerkiksi äänestämällä.

PROSESSIN ANALYYSOINTI JA TÖIDEN VIIMEISTELY

D2 NÄYTTELYSUUNNITTELU

Saavutettavuus

Näyttelyvieraan kaikin tavoin huomioivaa näyttelysuunnittelua kutsutaan *saavutettavaksi* ja *esteettömäksi* suunnitteluksi.

Töiden paikkojen valinnan ja kiinnittämisen lisäksi onnistuneessa näyttelysuunnittelussa huomioidaan se miten näyttelykävijälle kerrotaan esillä olevista töistä:

Näyttelyssä on hyvä olla esite tms. jossa kerrotaan näyttelystä: näyttelyn nimi, mikä, ketkä, mitä, milloin jne. Mutku –näyttelyyn voidaan tehdä esim. seinään teipillä kiinnitettävät **teoskyltit** (joissa on esim. tekijän nimi, teoksen nimi, materiaalitiedot ja vuosi) tai **pohjapiirros**, johon on merkitty kaikkien oppilaiden työt.

Vinkki! Luonnoskirjatkin voi laittaa näyttelyyn esille. Esimerkiksi niin, että luonnoskirja on avattu jonkin luonnoksen kohdalta ja kirjan vieressä on esillä luonnoksen pohjalta toteutettu prototyyppi.

– Välitunti

Näyttelyn rakennus

Rakennetaan näyttely. Sommitellaan oppilaiden työt ryhmiin ja etsitään niille sopivat paikat. Kiinnitetään ja asetellaan infotekstit paikoilleen. Lopuksi tarkastellaan näkyvätkö kaikki työt yhtä hyvin? Minkälainen valaistus tilassa on? Tarvitaanko lisää valaistusta?

Avajaiset

Pidetään avajaiset. Mahdollisuuksien mukaan voidaan järjestää pienet avajaiset luokan kesken, tai suuremmat koulun muille oppilaille ja opettajille tai vanhemmille. Pohditaan minkälainen musiikki sopisi Mutkun avajaisiin. Entä minkälaista olisi Mutku-tarjoilu?

Vinkki! Luonnoskirjaa voi käyttää havainnointivälineenä myös Mutkun jälkeen ja kerätä siihen ideoita ja ajatuksia ja tärkeitä kuvia. Sitä voi käyttää vaikka ”muotoilupäiväkirjana”, johon merkitsee silloin tällöin jotakin muotoiluun liittyvää. Se voi olla esimerkiksi jokin omasta mielestä hyvin muotoiltu juttu, johon on törmännyt, tai se voi olla vaikka oma kehitysidea jollekin omasta mielestä huonosti muotoillulle asialle/esineelle, jonka on nähnyt.